

JAAR	GEBEURTENISSEN
1811	Afschaffing van de strafbaarheid van gelijkgeslachtelijke seks door de invoering van het Franse wetboek van strafrecht, de Code Pénal .
1911	Invoering van artikel 248bis als onderdeel van zedelijkheidswetgeving. Op homoseksuele contacten van een volwassen man of vrouw met een minderjarige van 16 tot en met 21 jaar staat maximaal vier jaar gevangenisstraf. Voor heteroseksuele contacten is dat vanaf 16 jaar toegestaan. Met jongeren beneden de 16 jaar zijn alle seksuele contacten verboden (Artikel 247).
1969	Eerste homodemonstratie op 21 januari 1969 in Den Haag tegen artikel 248bis .
1971	Intrekking van artikel 248bis , met een ruime meerderheid in zowel de Tweede als de Eerste Kamer . Artikel 429quater Wetboek van Strafrecht is op 29 maart 1971 in werking getreden waarin staat dat discriminatie op grond van seksuele geaardheid strafbaar is.
1973	De diagnose 'homoseksualiteit' wordt door de Amerikaanse vereniging voor psychologen (APA) officieel geschrapt van de lijst met psychiatrische stoornissen in het psychiatrisch handboek de 2^e Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorder (DSM-II) . Het blijft nog wel staan als 'verstoring van de seksuele oriëntatie' en in een latere versie als ' <i>ego-dystone homoseksualiteit</i> '. Het COC verkrijgt (na twee afwijzingen) rechtspersoonlijkheid in de vorm van de Koninklijke Goedkeuring en daarmee juridische en maatschappelijke erkenning.
1974	Het verbod op homoseksualiteit in de krijgsmacht wordt opgeheven, waardoor het niet langer een afwijzingsgrond is voor militaire dienst .
1981	In september 1981 was "homofilie" in het Voorontwerp van een Wet gelijke behandeling (VWGB) als een zelfstandige non-discriminatiegrond opgenomen. De Algemene Wet gelijke behandeling (AWGB) zelf werd uiteindelijk in 1994 ingevoerd.
1982	Het begint van een 1^e homo-emancipatiebeleid . Heftige gewelddadigheden tijdens de Roze Zaterdag in Amersfoort leiden tot Kamervragen en voor het eerst tot homo-emancipatiebeleid van de Nederlandse regering.
1985	De invoering van Artikel 28 : het werd mogelijk gemaakt om het geslacht op de geboorteakte middels een aantekening te wijzigen.
1986	De remonstranten hebben de huwelijksluiting voor paren van gelijk geslacht opengesteld. Daarmee waren zij de eerste geloofsgemeenschap ter wereld waar dit mogelijk was.
1987	De diagnose <i>ego-dystonische homoseksualiteit</i> werd verwijderd uit de 3e Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorder (DSM-III) . Daarbij accepteerde de Amerikaanse vereniging voor psychologen (APA) impliciet een normale, afwijkende kijk op homoseksualiteit op een manier die veertien jaar eerder niet mogelijk was geweest.

JAAR	GEBEURTENISSEN
1990	De Werldgezondheidsorganisatie (WHO) heeft homoseksualiteit als zodanig verwijderd uit de internationale classificatie van ziekten (ICD-10).
1991	Er komt een extra grond voor groepsbelediging met betrekking tot seksuele geaardheid in Artikel 137c-e Wetboek van Strafrecht en belediging van geloof .
1993	Het is mogelijk voor ouders van een kind met ambivalente geslachtskenmerken om de keuze voor een geslacht 3 maanden uit te stellen . Daarna kan in een definitieve akte worden vermeld of de kinderen man of vrouw zijn, maar mocht het geslacht nog steeds niet vastgesteld kunnen worden, kan het kind ook met een X geregistreerd worden .
1994	De invoering van Algemene Wet gelijke behandeling (AWGB) , waarmee diverse vormen van discriminatie van homoseksuelen juridisch strafbaar werden.
1998	Partnerschapsregistratie voor paren van hetzelfde geslacht komt tot stand.
2000	Homo- en lesbische stellen mogen kinderen uit Nederland adopteren .
2001	<p>Openstelling van burgerlijk huwelijk voor paren van hetzelfde geslacht.</p> <p>Getrouwde transgender personen werden niet langer verplicht om te scheiden als zij door middel van artikel 28 het geslacht op de geboorteakte wilde wijzigen.</p> <p>Voorlichting over homoseksualiteit op scholen werd gekozen als belangrijkste methode om sociale acceptatie te realiseren.</p>
2009	Homoseksuele en lesbische stellen kunnen vanaf 1 januari 2009 ook samen een kind uit het buitenland adopteren .
2012	De regering besluit om aan de kerndoelen voor het onderwijs toe te voegen dat aandacht dient te worden besteed aan " seksualiteit en seksuele diversiteit ".
2014	<p>Afschaffing van de deskundigenverklaring (aanpassing van Artikel 28 van het Burgerlijk Wetboek). Het officiële wijzigen van het geslacht in de geboorteakte bij transgender personen boven de 16 jaar is niet meer verbonden aan medische behandelingen/ingrepen (zoals: geslachtsaanpassende chirurgie en sterilisatie die onvruchtbaarheid veroorzaken). De administratieve geslachtswijziging wordt nu mogelijk bij de gemeente. Het hoeft niet meer via de rechtbank.</p> <p>Wijziging in Nederlandse ouderschapswetgeving. De wet stelt het juridisch ouderschap van twee vrouwen gelijk aan dat van een heterostel. De partner van de moeder is dan zonder een adoptieprocedure - automatisch of na erkenning - de juridische moeder van het kind. Sociaal ouderschap wordt hierbij als grond voor familierechtelijke rechten en plichten erkend, naast biologisch ouderschap.</p>
2015	<p>Afschaffing van de enkele feit-constructie uit de Algemene Wet gelijke behandeling waardoor leraren in het bijzonder onderwijs niet mogen ontslagen worden om "het enkele feit" dat ze homo zijn.</p> <p>50 gemeentes kregen de titel Regenboogstad. Vanuit dezelfde intentie hebben 11 van de 12 Nederlandse provincies zich tot Regenboogprovincie uitgeroepen.</p>

JAAR	GEBEURTENISSEN
2019	<p>Aanscherping van de Algemene Wet gelijke behandeling (AWGB). Per 1 november worden interseks- en transgender personen expliciet wettelijk beschermd tegen discriminatie.</p> <p>Sinds AIDS epidemie in de jaren tachtig werden de regels voor bloeddonatie aangescherpt. De regels voor bloeddonatie door homoseksuele mannen worden in 2019 versoepeld door Bloedbank Sanquin. Homo's mogen nu 4 - in plaats van 12 - maanden na hun laatste seksuele contact met een man bloed doneren.</p>
2020	<p>'Subsidieregeling kunstmatige inseminatie met donorsemen' voor alleenstaande vrouwen en lesbische vrouwen die vruchtbaarheidsbehandelingen wordt vergoed. Deze subsidieregeling geldt vanaf 1 april 2020 tot 1 januari 2025.</p>

Bronnen :

1. [Wikipedia : Homo-emancipatie in Nederland](#)
2. [IHLIA : Bewaar mij voor de waanzin van het recht – brochure](#)
3. [Wikipedia: Artikel 248bis van het Wetboek van Strafrecht](#)
4. [Psychologie Magazine : Homoseksualiteit geen ziekte meer in 1973](#)
5. [Seksediversiteit.nl : Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorder](#)
6. [Wikipedia : Homosexuality in DSM](#)
7. [Vijfentwintig jaar SHK en homobeleid bij Defensie](#)
8. [Roze50Plus : Historisch overzicht homo-emancipatie](#)
9. [Nationaal Archief : Inventaris van het archief... Stukken betreffende de toelating van homoseksuelen tot de militaire dienst.](#)
10. [Katholieke Universiteit : Een bepaald geslacht : Een onderzoek naar regelgeving inzake beroepsactiviteiten waarvoor het geslacht bepalend is](#)
11. [Adoptie.nl : Gezamenlijk adopteren homostellen mogelijk](#)
12. [Overheid.nl : Officiële Bekendmakingen 30551-5](#)
13. [Overheid.nl : Officiële Bekendmakingen 32365-1](#)
14. [Overheid.nl : Wet verduidelijking rechtspositie transgender personen en interseks personen](#)
15. [Wikipedia : Wetboek van Strafrecht Nederland](#)
16. [Maximus.nl : Artikel 429quater Wetboek van Strafrecht](#)
17. [Navigator.nl : Artikel 137c Wetboek van strafrecht](#)
18. [Wikipedia Groepsbelediging Nederland](#)
19. [NOS.nl : Geen M of V, maar X: voor het eerst paspoort veranderd in genderneutraal](#)
20. [Wikipedia : Adoptie in Nederland](#)
21. [NTVH : Regels bloeddonatie voor homo- en bi-mannen](#)
22. [TNN : dossier Erkenning voor de wet](#)
23. [TNN : dossier Gelijke behandeling](#)
24. [Rijksoverheid: Wijziging geslachtsregistratie](#)
25. [COC : Transgenderwet bestaat vijf jaar](#)
26. [PILP : Meerouderschap: een juridisch factsheet](#)
27. [Wikipedia: Wet lesbisch ouderschap](#)
28. [CPO Radboud Universiteit: column Nieuwe wet lesbisch](#)
29. [Wikipedia : John Blankenstein Foundation](#)
30. [Overheid.nl : Subsidieregeling kunstmatige inseminatie met donorsemen](#)
31. [Out of DSM: Depathologizing Homosexuality](#)
32. [Jaarlijkse Herdenking bij Homomonument in teken van LHBT-vluchtelingen](#)

Colofon :

Samensteller: D. V. Halim, met dank aan Lex van Rens, Thea Sibbel, Connie van Gils, Thea Sibbel en Gemma Rameckers – Amsterdam (december 2020)

Vormgeving: D.V. Halim – **Illustratie:** Littleartvector (FreePik)

IHLIA LGBTI Heritage, Oosterdokskaade 143 (3^e verdieping), 1011 DL Amsterdam, T: 020 523 0837 – E-mail: info@ihlia.nl – Website: www.ihlia.nl

Disclaimer : Hoewel dit factsheet met de grootste zorg is samengesteld uit bovenstaande bronnen, kunnen wij geen garanties geven met betrekking tot de volledigheid, de actualiteit en de juistheid van de weergegeven informatie.

